

Redovisning av miljöledningsarbetet 2020

Länsstyrelsen i Blekinge

Enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

Del 1 Miljöledningssystemet

Basfakta

Antal årsarbetskrafter: 129

Antal kvadratmeter lokalyta: 4 808

1. Är myndigheten miljöcertifierad?

Ja, annat erkänt system, t.ex. miljödiplomering

2. Hur lyder myndighetens miljöpolicy?

Länsstyrelsen ska som statlig förvaltningsmyndighet verka för att en hållbar utveckling får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar.

- Vi ska arbeta förebyggande genom att väga in miljöhänsyn i både vår myndighetsutövning och vårt strategiska utvecklings- och informationsarbete samt kontinuerligt förbättra vårt miljöledningssystem.
- Vi ska klara eller överträffa kraven i gällande lagstiftning samt andra relevanta krav och riktlinjer.
- Vi ska minimera vår egen miljöpåverkan genom att på ett effektivt sätt hushålla med råvaror och energi, minska vårt bidrag av växthusgaser till atmosfären och genom att ta miljöhänsyn i våra upphandlingar och inköp samt i vår myndighetsutövning.
- Vi ska kommunicera effekterna av vårt miljöarbete och säkerställa att vår miljöpolicy följs.
- Genom vår kunskap och vårt engagemang ska vi inspirera andra att ta ökad miljöhänsyn samt vara en god förebild i länet och landet.

3. När har myndigheten senast uppdaterat sin miljöutredning?

Miljöutredningen uppdaterades 2016.

Fråga 4a-7a beskriver myndighetens arbete med dess direkta påverkan på miljön

4a. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande direkt påverkan på miljön?

Länsstyrelsen har delat in den direkta miljöpåverkan i fyra huvudsakliga områden:

- Resor/transporter:

Hur länsstyrelsens anställda reser är avgörande för hur stor miljöpåverkan organisationens resor medför. Detta gäller såväl tjänsteresor som resor till och från arbetet. Länsstyrelsen räknar endast med resorna i tjänsten som direkt miljöpåverkan eftersom det där finns möjlighet att följa upp hur stor miljöpåverkan är och att påverka resebeteendet. Samtidigt görs även regelbundet resvaneundersökning för resorna till och från arbetet för att få en bild av dessa och kunna påverka. Där har vi också vidtagit åtgärder i form av låsbart cykelförråd samt årskort för resor med kollektivtrafik där personalen ges möjlighet att dela upp kostnaden månadsvis (i normala fall debiteras kostnaden en gång om året vilket då blir en stor utgift för den enskilde)

- Energianvändning, värme och fastighetsel:

Energiproduktion är liksom transporterna en betydande orsak till dagens miljöproblem. Energianvändningen på Länsstyrelsen i Blekinge län består av elanvändning och uppvärmning av lokaler (i form av fjärrvärme på Residenset). När Länsstyrelsen Blekinge flyttade till nya kontorslokaler 2012 minskade energiförbrukningen markant. Länsstyrelsen har dock begränsade möjligheter att påverka energiförbrukningen. Förberedande åtgärder har vidtagits för att ta upp en diskussion med hyresvärden kring eventuellt grönt hyresavtal. Fastighetsägaren uppger i sin hållbarhetsredovisning att endast grön el köps in redan i dagsläget.

- Avfall, inklusive kemikalier:

Länsstyrelsen har källsortering av papper, kartong, plastförpackningar, kompost och farligt avfall. Uttjänt elektronikutrustning i form av datorer, skrivare med mera sköts centralt genom IT och de avtal som de har med olika företag. Lysrör, batterier m m lämnas på Mältans återvinningscentral.

Länsstyrelsen är inte någon stor förbrukare av kemikalier. Den förbrukning som sker är främst i form av städkemikalier och en del färg med mera, i länsstyrelsens lokaler i Johannishus samt vid Naturum Blekinge i Ronneby. Ibland tar naturvårdspersonalen med sig kemikalier som hittas i t ex våra naturreservat. I lokalvården används miljömärkta städkemikalier. Miljökrav ställs vid upphandling av städtjänster. Det finns särskilda rutiner för avfallshanteringen som finns tillgängliga. Dessa beskriver i detalj hur olika typer av avfall ska hanteras, inklusive farligt avfall.

- Upphandling:

Upphandlingar har troligen den största miljöpåverkan och det är viktigt att länsstyrelsen arbetar med miljökrav i samband med upphandlingar. Miljökrav ska ställas där det är möjligt men vi måste även följa upp att leverantören lever upp till ställda miljökrav. Länsstyrelsen har en policy och rutiner för upphandling där det tydligt står att miljökrav ska ställas när det är lämpligt och relevant. När specifika miljökrav ska ställas används miljökriteriebiblioteket som finns på Upphandlingsmyndighetens webbsida.

5a. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande direkt påverkan på miljön?

Övergripande mål 1: Minska den totala miljöpåverkan från länsstyrelsens resor

Delmål 1a: Fossilfria miljöbilar ska användas för tjänsteresor. Nyckeltal: Andel hyrda miljöbilar av totalt antal hyrda bilar

Delmål 1b: Tjänsteresor till stadskärnor ska ske med kollektivtrafik.

Delmål 1c: Öka andelen resfria möten.

Delmål 1d: Tåg ska vara förstavalet vid längre resor

Övergripande mål 2: Minska miljöpåverkan från länsstyrelsens kontorsverksamhet och övriga förhyrda lokaler

Delmål 2a: Minska utskrifter och kopiatorförbrukning.

Delmål 2b: Länsstyrelsen ska ha en avfallshantering som överträffar lagar och lokala föreskrifter om sopsortering med mera

Delmål 2c: Välja kontorsmaterial som är mindre skadliga för miljön

Delmål 2d: Minska miljöpåverkan från fastigheten

Delmål 2e: Minska miljöpåverkan från kemikalier

Övergripande mål 3: Hållbarhetskrav ska finnas med vid alla upphandlingar där det är relevant

Delmål 3a: Använda Upphandlingsmyndighetens miljö- och hållbarhetskriterier vid upphandlingar.

Övergripande mål 4: Allmän miljökunskap och kunskap om vårt interna och externa miljöarbete ska öka hos alla medarbetare

Delmål 4a: Alla medarbetare ska ha genomgått en grundläggande utbildning.

Delmål 4b: Informera och inspirera och öka kunskapsnivån internt och externt

Övergripande mål 7: Ett funktionellt miljöledningssystem

Delmål 7a: Miljöledningssystemet ska vara känt i organisationen

Delmål 7b: Miljöledningssystemet ska vara certifierat

6a. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för direkt miljöpåverkan?

Övergripande mål 1: Minska den totala miljöpåverkan från länsstyrelsens resor

Personalen har tillgång till två långtidshyrda elhybrider. Två laddstationer finns uppförda i anslutning till länsstyrelsens förhyrda parkeringsplatser.

Landshövdingens bil är en elhybrid. Miljöbilar ska efterfrågas vid korttidshyrning.

För kortare tjänsteresor inom länet fanns resekort till kollektivtrafik lättillgängliga.

Personalen kan skaffa årskort hos Blekingetrafiken för sina resor till och från arbetet till rabatterat pris. 7 personer nappade på erbjudandet varav 2 hoppade av senare (år 2019:19 personer). Personalen har tillgång till låsbart skjul för sina cyklar.

I lokalerna finns det bra mötesrum och teknik för att ha Skypemöte vilket är ett vanligt mötesätt. På alla datorer finns Skype installerat.

På en personalkonferens redovisade miljöledningssamordnaren i okt-20 bl a

mängden CO2 som uppstod vid olika resesätt. Innan personalen bestämmer sig för att flyga måste de tillfråga sin chef.

En resvaneundersökning genomfördes i maj. Resultatet redovisades och diskuterades på avdelningarna. Undersökningen visade att många kände sig säkra på Skype som arbetsredskap. Möten via Skype har också blivit betydligt vanligare under 2020 - främst på Corona. Främsta syftet med resvaneundersökningen var att visa hur vi reser i tjänsten samt att få igång en diskussion.

En ny rutin för intern miljökompensation infördes under 2020. Syftet är att vara ett litet incitament för personalen att resa mer miljövänligt.

Övergripande mål 2: Minska miljöpåverkan från länsstyrelsens kontorsverksamhet och övriga förhyrda lokaler

Digitala beslut gäller och minskar pappersförbrukningen.

Skrivarna är inställda på Pullprint vilket resulterar i färre onödiga utskrifter. Alla utskrifter har också förinställningen dubbelsidigt. Mängden utskrifter följs upp årligen men det är svåranalyserat på kort sikt då vissa år präglas av valarbete med mycket pappersarbete som följd.

Detaljerade rutiner gällande avfallshanteringen är framtagna i samarbete med berörd personal.

På varje avdelning finns det centrala papperskorgar.

Vi är kranmärkta vilket innebär att vi inte använder oss av buteljerat vatten i samband med konferenser och andra möten. Residensköket är kravcertifierat. Det finns även en synlig informationsskylt på plats om att köket är KRAV-certifierat. I tex musar och tangentbord sker ett successivt utbyte av laddningsbara batterier. På residenset byts det till LED-lampor.

Mängden kemikalier är begränsad. I filialen i Johannishus har det gjorts en kraftig uppryckning när det gäller inventering i förråd efter att ha bytt lokal. Nödvändiga rutiner har gått igenom på plats tillsammans med miljöledningssamordnare.

Viktigt att hålla tät uppföljning kring detta.

Övergripande mål 3: Hållbarhetskrav ska finnas med vid alla upphandlingar där det är relevant

Dialog om upphandlingskrav gällande miljö genomförs på avdelningsmöten. Att ställa miljökrav vid upphandling där så är möjligt är en självklarhet. Här krävs ett ökat stöd så att den enskilde tjänstemannen vet vilka miljökrav hen kan ställa.

Upphandlare stöttar i arbetet och ny rutin och policy är på plats sedan cirka två år. Ett mindre antal avtal följs upp årligen för att säkerställa att företagen följer ställda miljökrav.

Övergripande mål 4: Allmän miljökunskap och kunskap om vårt interna och externa miljöarbete ska öka hos alla medarbetare

En grundläggande miljöutbildning samt en webbutbildning finns med i introduktionsprogrammet. Personalen fick information om det interna miljöledningsarbetet vid en personalkonferens under hösten.

Övergripande mål 7: Ett funktionellt miljöledningssystem

Mål och handlingsplan tas fram varje år. Internrevision genomförs i samarbete med andra länsstyrelser. Extern revision genomfördes i november och miljödiplomet

förnyades. Roller och ansvar i miljöledningsgruppen har klargjorts. Planering av arbetet med en ny miljöutredning är i sin linda.

7a. Redovisa hur väl målen för direkt miljöpåverkan har uppfyllts

Övergripande mål 1: Minska den totala miljöpåverkan från länsstyrelsens resor
Av naturliga skäl (Corona) har CO2-belastningen minskat avsevärt. Minskningen gäller flyg, resor med bil, buss och tåg. Verksamheten var normal till och med februari men därefter ströps i princip allt resande utanför länet. Många arbetade hemifrån. Att Skypeanvändningen har ökat markant råder det inga tvivel om men dessvärre saknas tillförlitlig statistik. Beställningen av kommunikationsutrustning i största sammanträdesrummet har blivit försenat och installation beräknas till januari 2021. 72 % svarade på resvaneundersökningen vilket indikerar ett stort intresse för hur vi reser. En resvaneundersökning med delvis liknande frågor gjordes 2017. Resultaten var ganska lika. Det är troligt att resandet kommer att öka när Corona lagt sig men förhoppningsvis till en lägre nivå då kanske många märker att det fungerar bra att träffas via Skype.

Övergripande mål 2: Minska miljöpåverkan från länsstyrelsens kontorsverksamhet och övriga förhyrda lokaler

Uppvärmning och användning av lokalerna har minskat med ca 20 %. Den största förbättringen har skett i huvudkontorsbyggnaden på Skeppsbrokajen. Detta beror troligen på att 2020 präglades av att personalen arbetade hemifrån på Corona-pandemin men även att det historiskt varit ett av de varmare åren. Pappersförbrukningen har minskat med 36 %. Denna siffra är dock oerhört svåranalyserad då 2019 dominerades av valet till EU-parlamentet. Samtidigt var det sannolikt många under 2020 som skrev ut betydligt färre kopior i samband med hemarbete. Pappersförbrukningen måste ses i större cykler om kanske 6-8 år och då beaktas utifrån när valen är och hur organisationen förändras i storlek. Avfallssorteringen fungerar bra enligt de rutiner som finns uppsatta och godkändes vid extern revision. Mängden farligt avfall hålls på en låg nivå.

Övergripande mål 3: Hållbarhetskrav ska finnas med vid alla upphandlingar där det är relevant

Andelen upphandlingar med miljökrav ligger på ca 80 %. 2020 gjordes 31 upphandlingar. Uppföljning har gjorts av enstaka avtal för att se hur väl företagen följer miljökraven. Resultatet har varit positivt.

Övergripande mål 4: Allmän miljökunskap och kunskap om vårt interna och externa miljöarbete ska öka hos alla medarbetare

Under året genomgick de nyanställda den webbaserade miljöutbildningen då de fick ett enkelt diplom efter utfört prov. Vidare går de en miljöutbildning som finns med i introduktionsprogrammet för nyanställda. På grund av Corona tvingades den genomföras via Skype. Generellt har många på länsstyrelsen en hög utbildnings- och kunskapsnivå inom miljö och det finns ett stort intresse inom detta område.

Övergripande mål 7: Ett funktionellt miljöledningssystem

Vårt miljöledningssystem uppfyller kraven i Svensk Miljöbas och miljödiplomet

förnyades utan avvikelser. När det gäller den interna miljörevisionen fick vi inte heller någon avvikelse. Alla dokument enligt Miljöledningsförordningen är på plats.

Fråga 4b-7b beskriver myndighetens arbete med dess indirekta påverkan på miljön

4b. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande indirekt påverkan på miljön?

Genom sitt breda verksamhetsområde påverkar länsstyrelsen, i någon utsträckning, nästan alla nationella miljömål (utom Storslagen fjällmiljö). De nationella miljömålen har i sin tur en tydlig koppling till flera av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Den indirekta miljöpåverkan sker bland annat genom de beslut som tas i olika ärenden. Den indirekta miljöpåverkan är framför allt positiv men typen av miljöpåverkan beror framför allt på vilket ärende som handläggs. Nedan följer en lista över de verksamheter/aktiviteter som länsstyrelsen bedömer har en betydande påverkan på miljön:

Naturvårdsförvaltning: Sköter alla skyddade områden, naturreservat, biotopskydd, natura 2000, naturminnen, naturvårdsavtal m.m. Gynnar hotade arter och naturtyper och ökar biologisk mångfald.

Landsbygd och Fiske: Riktade miljöstöd för odlingslandskap, betesmarker m.m. Stöd till att ställa om fiske till mer miljövänligt.

Energi och klimat: Länsstyrelsen leder det regionala arbetet med minskade växthusgasutsläpp. Samordnar och stödjer klimat- och energiarbete hos olika aktörer i länet för att minska påverkan på klimatet. Arbetar även med att vägleda och stödja i anpassning för att kunna hantera effekter av ett förändrat klimat. Handlägger bidragen Klimatklivet för investeringar i åtgärder som minskar växthusgasutsläppen.

Områdesskydd: Skydd av värdefull natur, främst genom Natura 2000 och bildande av naturreservat, biotopskyddsområden och tecknande av naturvårdsavtal, vilket bidrar till uppfyllandet av ett flertal miljömål.

Samhällsplanering: Ger allmänna råd och bevakar de statliga intressena både enligt MB och PBL och vägleder kommunerna i samband med granskning av översiktsplaner, LIS-planer, detaljplaner, kommunträffar samt i övrig handläggning.

Miljökvalitetsmålen: Miljömålsarbetet har positiv påverkan på samtliga miljökvalitetsmål som berör länet. Miljömålsuppföljningen bidrar till att öka kunskapen om tillståndet i miljön och effekten av beslut och åtgärder och utgör på så sätt ett stöd i prioritering och styrning av miljöarbetet. Arbetet inom åtgärdsprogrammet för miljömålen har positiv påverkan på vatten- och luftkvalitet, biologisk mångfald samt människors hälsa och livsmiljö.

Föreningarna: Har som uppgift att som I rollerna som huvudman för utredningar, bidragsförmedlare, genomförare av projekt av nationellt strategiskt intresse, tillsynsmyndighet samt tillsynsvägledande myndighet verka för att arbetet med avhjälpandet av föroreningsskador uppnår generationsmålet giftfri miljö.

Miljöskydd: Tillsyn av miljöfarlig verksamhet och Sevesotillsyn bidrar till att säkerställa att miljölagstiftningen följs. Länsstyrelsen är remissinstans i tillståndsprövningar och bidrar därigenom till att relevanta miljökrav ställs på verksamhetsutövarna.

Natur och vatten: Se till att miljölagstiftningen, med fokus på miljöbalken, följs genom prövning av inkommande ärenden och samt tillsyn över verksamheter och åtgärder som påverkar naturmiljön.

Vattenförvaltning: Undersöker och beskriver vattenkvaliteten i sötvatten, marint vatten och grundvatten utifrån Vattendirektivet. Visar på miljöproblem, samt påverkan och risker, och föreslår åtgärder som ska förbättra vattenkvaliten.

Åtgärdsprogram för hotade arter: Planera och genomföra åtgärder för att gynna ett urval av hotade arter. Åtgärdena gynnar inte bara de utvalda arterna, utan även andra arter och ökar den biologiska mångfalden generellt.

Miljöövervakning: Miljöövervakning bygger på långa tidsserier av mätningar och ger en lägesbeskrivning av tillståndet i miljön samt varnar för störningar.

Kulturmiljö: Arbete med kulturmiljö kan på många sätt bidra till en bättre miljö och till människors välbefinnande.

Naturum: Utbildnings- och informationsverksamhet om natur och miljö.

Rovdjur: Övervakning och förvaltning av de stora rovdjuren, framförallt varg och lo.

Regional tillväxt: Stöd till företag.

5b. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande indirekt påverkan på miljön?

Övergripande mål 5: Öka miljökunskapen bland allmänheten

Delmål 5a) Att öka antalet besökare på Naturum till ett nytt årsrekord samt att öka antalet skolgrupper och antalet deltagare som guidas jämfört med 2019

Delmål 5b) Sprida information internt och externt om det regionala åtgärdsprogrammet "Ett hållbart Blekinge" och genomföra de åtgärder som länsstyrelsen ansvarar för

Delmål 5c) Sprida information om den regionala klimat- och energistrategin och genomföra de åtgärder som länsstyrelsen ansvarar för

Övergripande mål 6: Inga nettoutsläpp av växthusgaser 2045.

6b. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för indirekt miljöpåverkan?

Övergripande mål 5. Öka miljökunskapen bland allmänheten

Det regionala åtgärdsprogrammet Ett hållbart Blekinge har som syfte att sporra till genomförande av åtgärder för att generationsmålet och miljö kvalitetsmålen ska uppnås i vårt län. Många åtgärder som finns beskrivna i programmet pågår och flera är också genomförda i sin helhet. En uppföljning av programmets åtgärder påbörjades under 2020 och kommer att slutföras under 2021. I uppföljningen deltar både interna och externa aktörer. Programmet kommer att revideras under 2021 och dess giltighetstid har därför förlängts för att gälla även 2021.

En regional uppföljning och bedömning av miljö kvalitetsmålen för 2020 är utförd, beslutad och insänd till RUS (Regional Samverkan och Utveckling). På webbplatsen för RUS finns samtliga läns miljömålsuppföljning. Den regionala uppföljningen är även en del av Länsstyrelsen Blekinges egen rapportserie och finns publicerad på länsstyrelsens webbplats. Årlig uppföljning syftar till att förse regering och riksdag med ett ändamålsenligt underlag till budgetpropositionen. Årlig uppföljning ger även tillfälle att kommunicera miljömålssystemet och utvecklingen för miljö kvalitetsmålen till en bredare målgrupp.

För varje miljömål finns indikatorer som beskriver nuläget för det aktuella området. Under 2020 har 20 indikatorer uppdaterats som en del av miljömålsarbetet. Information om indikatorer finns på webbplatsen Sveriges miljömål.

Tre nummer av Länsstyrelsens nyhetsbrev Miljöekstra (feb, april, maj) har skickats ut till prenumeranter och även publicerats på länsstyrelsens webbplats.

Naturum Blekinge erbjuder besök, guidning av skolgrupper samt andra guidningar och föreläsningar. En ny utställning om tumlaren kopplat till Östersjön invigdes. Under 2020 nytrycktes den engelska versionen av Blekinge Utflyktsguide.

Övergripande mål 6: Inget nettoutsläpp av växthusgaser 2045

Länsstyrelsen Blekinge arbetade under 2020 med att göra den beslutade klimat- och energistrategin för Blekinge och den regionala planen för laddinfrastruktur och förnybara drivmedel kända i länet. Stort fokus i genomförandearbetet låg på åtgärder och projekt med koppling till fokusområdena transporter och förnybar energi samt hantering av klimatinvesteringar i Klimatklivet. Totalt beviljades tio klimatinvesteringar stöd i Blekinge, med en sammanlagd investeringsvolym på cirka 54 miljoner kronor. Tillsammans med Energikontor Sydost arrangerades en större digital konferens den 12 november, Energiting Sydost/Klimatsamtalet, som stöd för företag, organisationer och politiker som vill utveckla sitt kunnande inom klimat- och energiområdet och samtidigt ge tillfälle till diskussioner.

7b. Redovisa hur väl målen för indirekt miljöpåverkan har uppfyllts

Övergripande mål 5. Öka miljökunskapen bland allmänheten

Uppfyllandegraden i det regionala åtgärdsprogrammet Ett hållbart Blekinge

bedöms till 30 %. Den låga uppfyllandegraden beror på att programmet inte reviderats som det var tänkt.

Beträffande de övriga åtgärderna som beskrivs under målet är uppfyllandegraden 100 %.

Övergripande mål 6: Inget nettoutsläpp av växthusgaser 2045

Under perioden 1990 - 2018 har de totala utsläppen i Blekinge minskat med 41 procent och uppgår nu till drygt 590 000 ton. I Sverige har utsläppen under samma period minskat med 27 procent. Den största utsläppskällan i Blekinge är transportsektorn, utsläppen ligger kvar på samma nivå som föregående år; 260 000 ton. Bortsett från ett onormalt utsläpp från en av länets industrier så fortsätter den långsiktiga nedåtgående trenden inom industrin, från 160 000 ton år 1990 till cirka 40 000 ton år 2018. Det finns goda förutsättningar att Blekinge når det regionala målet med 50 procents minskning av växthusgaser från 1990 till 2020 eftersom ett antal större klimatinvesteringar genomförts i länet. För att inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser 2045 krävs fortsatt kraftfulla insatser.

8. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att ge de anställda den kunskap de behöver för att ta miljöhänsyn i arbetet?

Som nämnts ovan genomför vi en grundläggande miljöutbildning i introduktionsprogrammet för nyanställda. Det finns också en obligatorisk webbaserad utbildning där deltagarna efter ett enkelt kunskapstest också kan få ett diplom.

Klimatsamtal skulle arrangerats i maj 2020 på Residenset men blev dessvärre inställt på Corona.

Miljöledningsansvariga ger vid en personalkonferens årligen information om kommande insatser i miljöarbetet. Sådant som fungerar mindre bra och behöver påminnas om lyfts också fram då.

Nyhetsbrevet Miljöekstra informerar om miljöarbetet i Blekinge. Miljöekstra sprids via e-post till dem, som valt att bli prenumeranter samt publiceras digitalt på länsstyrelsens hemsida. Länsstyrelsen gav under 2020 ut tre nummer av Miljöekstra.

Ett omfattande informations- och utbildningsarbete inom natur och miljö sker vid Naturum Blekinge. Naturum Blekinge är framför allt ett besökscenter för turister, boende och skolklasser som ska ge kunskap om länets natur, miljö och friluftsliv samt stimulera till utevistelse. Men det finns möjlighet även för länsstyrelsens personal att inhämta kunskap i denna anläggning.

Större miljöhändelser, t ex resultaten av miljöredovisning och miljörevisioner, kommuniceras som nyhet via intranät och på personalkonferenser.

Avfallshanteringen är noga och tydligt utmärkt - det ska inte gå att göra fel om man inte är slarvig och/eller har bråttom.

I övrigt får anställda information via sina avdelningschefer och på personalmöten om de policydokument som finns inom området tillsammans med mer konkreta rutiner t ex för avfallssortering, möten och resor, konferenser samt upphandling. Dessa dokument ligger på intranätet.

Det bör nämnas att många anställda på länsstyrelsen redan när de kommer hit har hög utbildning, kompetens och intresse av miljöfrågor.

9. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska sin energianvändning?

Pandemin har radikalt förändrat samarbetsformerna i verksamheten under 2020 och är överlägset den största påverkansfaktorn avseende verksamhetens miljöbelastande effekter. IT har använts som möjliggörare för att driva verksamheten och genomföra uppdragen i tider med extremt omfattande distansarbete och extremt begränsat tjänsteresande. Digitala mötesplattformar har helt ersatt fysiska möten under stora delar av verksamhetsåret.

10. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor?

Informationsteknik har blivit mycket viktigt i samband med Coronapandemin. Skype för företag används som främsta teknik för att minska antalet tjänsteresor. En enkätundersökning från maj-20 visar att medarbetarna känner sig trygga med att använda Skype. Länsstyrelsen Blekinge har bra utrustning för att ha Skype-möten med flera deltagare på plats. Vi försöker ofta påverka andra mötesarrangörer så att möten också erbjuds via Skype. Detta på grund av att det tar tid att åka tåg från Blekinge till Stockholm och det blir ofta så att medarbetaren därför måste välja flyg om det rör sig om ett endagsmöte.

Totalt sett för alla länsstyrelser genomfördes, enligt uppskattning från IT, 153 867 resfria möten under 2020. Denna siffra utgår från antalet A/V-konferenser. Det är inte möjligt att få fram statistiken per länsstyrelse i dagsläget. Under ett normalår, dvs icke-Corona, använder Länsstyrelsen Blekinge förmodligen tjänsten proportionellt sett mer då tågförbindelserna från Blekinge är sämre än på många andra håll i södra och mellersta Sverige.

11. Kommentar om del 1 i redovisningen

Del 2 Uppföljning av miljöledningsarbetets effekter

1. Tjänsteresor och övriga transporter

Utsläpp av koldioxid i kilogram, totalt och per årsarbetskraft uppdelat per fordonsslag (1.1), sammanlagt (1.2) och från flygresor över 50 mil (1.3) samt antal resor

	Årets uppgifter – antal resor och kg CO ₂			Föregående års uppgifter	
	Antal resor	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.
a) Flygresor under 50 mil		7 093	55	28 837	244
b) Bilresor	191	10 702	83	20 710	176
c) Tågresor	105	0,20	0,002	0,60	0,005
d) Bussresor	60	44	0,34	305	2,58
e) Maskiner och övriga fordon		0	0		
1.2 Sammanlagda utsläpp av koldioxid					
1.1 a-e		17 839	138	49 853	422
1.3 Flygresor över 50 mil	2	227	2	594	5

1.4a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Nya mätmetoder - negativ påverkan, Trender, Trender - positiv påverkan, Övrigt med kommentar:

Överlag har CO-utsläppet minskat radikalt. Detta kan sannolikt till en helt avgörande del härledas till Coronapandemin som fr o m mars månad medförde att alla resor utanför länet ställdes in.

Utsläppen från flygresor under 50 mil har minskat med ca 77 % per årsarbetare.

Utsläppen från flygresor över 50 mil har minskat med 60 %. Vi har ytterst få flygresor över 50 mil.

Utsläppen från bussresor per årsarbetare har minskat med 87 %. Statistiken för bussresorna utgörs framför allt av resor till och från flyget. Denna minskning är naturlig då även flygresorna minskade.

När det gäller bussresor inom länet och till angränsande län så betalas de inledningsvis under året med resekort, som fanns tillgängliga på varje avdelning och laddades regelbundet. Systemet med busskort upphörde i april 2020 för att ersättas av ett system där resenären bokar sina resor på Blekingetrafikens hemsida. Länsstyrelsen Blekinge har inte använt detta system ännu p g a Coronapandemin. Utsläppen från bilresor som görs i tjänsten har minskat med ca 53 % per årsarbetare jämfört med 2019. Det totala antalet bilresor är en mycket grov uppskattning då resorna för de egenägda bilarna inte bokförs på samma sätt som de långtidshyrda.

Koldioxidutsläppen per årsarbetare exklusive flygresor över 50 mil har totalt minskat 60 %. Som nämnts innan är detta troligen till största delen beroende på Coronapandemin.

1.4b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

Statistik saknas över utsläpp gällande körningar med privata bilar samt de resor som gjorts med resekorterna som fanns på avdelningarna t o m mars 2020. När det gäller resekorterna är miljöpåverkan minimal då det antingen åkts tåg eller buss.

1.5 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem, Leverantörsuppgifter, Uppskattning (förklara på vilket sätt)

Uppgifter om antal flyg- och bussresor samt till dessa hörande CO₂-utsläpp är inhämtade från HRG som är en resebyrå.

Bussresorna beskriver huvudsakligen transporter till och från flygplats. Denna uppgift kommer också från HRG.

Uppgifter gällande tåg kommer från SJ.

När det gäller bilresor är statistik avseende mängden inköpt bensin resp diesel för egenägda bilar hämtad från OKQ8 där vi tankat våra bilar och omräknad enligt tabell som går att hämta på Naturvårdsverkets hemsida. CO₂-statistik avseende hyrda bilar kommer färdigberäknade från hyrbilsleverantörerna.

Utsläppen från dieslbilar stationerade vid länsstyrelsens huvudbyggnad, i Johannishus samt landshövdingebilen kommer från omräkning av mängden inköpt bensin, olja och diesel enligt Naturvårdsverkets hemsida

1.6 Uppföljningsmått som svaren på frågorna baseras på (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Schablonlista som Naturvårdsverket tillhandahåller, Uppgifter som tagits fram på annat sätt, nämligen

Information från resebyråer, t ex HRG , där mängden CO₂ bygger på statistik vid normalkörning med fordon. Samma gäller för flyg och tåg d v s "normalkörning". Se mer i 1.5 hur måtten tagits fram.

2. Energianvändning

2.1 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter total användbar golvarea uppdelat på

	kWh totalt		
	2020	2019	2018
Verksamhetsel (avser lokaler)	130 043	146 010	0
Fastighetsel	98 600	136 720	0
Värme	383 869	360 044	0
Kyla	98 600	251 416	0
Totalt	711 112	894 190	

	kWh/årsarbetskraft			kWh/m ²		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Verksamhetsel (avser lokaler)	1 008	1 237	0	27	30	0
Fastighetsel	764	1 159	0	21	28	0
Värme	2 976	3 051	0	80	73	0
Kyla	764	2 131	0	21	51	0
Totalt	5 512	7 578		148	182	

Eventuell energianvändning utanför lokaler

	kWh totalt		
	2020	2019	2018
Energi	2 146		5 070

Mängden maskiner är mycket liten, Det finns en båt, en röjsåg och ett antal motorsågar. Dessa går på bensin och olja. Förbrukningen under 2020 var 1062 liter. Omräkning har gjorts enligt mall på Naturvårdsverkets hemsida. Dock passade inte beräkningsmodellen fullt ut varför förenklingar tvingats göras. Denna förbrukning fanns inte med i miljöledningsboks slutet 2019.

2.2 Är värmeförbrukningen normalårskorrigerad? (envalsfråga)

Värmeförbrukningen är inte normalårskorrigerad.

2.3 Andel förnybar energi av den totala energianvändningen (anges i procent)

	2020	2019	2018
Verksamhetsel	100 %	100 %	0 %
Fastighetsel	100 %	100 %	100 %
Värme	100 %	100 %	48 %

Kyla	100 %	100 %	0 %
Utanför lokaler	%	%	0 %
Totalt	100 %	100 %	0 %

2.4 Har krav ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal? (envalsfråga)

Krav har ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal.

2.5 Har energianvändningen minskat som ett resultat av samverkan med myndighetens fastighetsägare? (envalsfråga) Vid Ja, anges vilka åtgärder som har genomförts

Ja

Det sker en kontinuerlig diskussion med fastighetsägaren angående möjligheter att minska energianvändningen. Detta arbete hoppas vi kan intensifieras då vi siktar på att få till ett grönt hyresavtal någon gång under 2021.

2.6a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Trender, Övrigt med kommentar:

Kontorslokalen på Skeppsbrokajen 4 är den största elförbrukaren. Här har också elförbrukningen minskat avsevärt. Troligen beror detta på att större delen av personalen arbetade hemifrån under 2020 p g a Coronapandemin. En annan orsak kan vara att 2020 var ett ovanligt varmt år. Diskussioner sker löpande med fastighetsägaren för att få ner elförbrukningen. Under 2021 kommer sannolikt diskussioner inledas med att gå över till s k Grönt hyresavtal som skulle kunna underlätta för alla inblandade parter att vidta åtgärder som sänker energiförbrukningen.

All el avseende Residenset och Skeppsbrokajen (kontorslokalerna) är s k förnybar el.

2.6b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

På samma sätt som tidigare år har det varit omöjligt att få exakta siffror från fastighetsägarna när det gäller fördelningen verksamhetsel, fastighetsel, värme och kyla. Fördelningen bygger på grova uppskattningar. Dock stämmer totalen. Fastighetsägarna har information om hur Naturvårdsverket vill ha sin redovisning gällande energiförbrukning men kan inte göra den uppdelning som önskas.

För filialen i Johannishus har fastighetsägaren inte kunnat lämna någon uppgift trots flera påstötningar. I detta fallet användes siffror för 2019. Elförbrukningen i Johannishus påverkar totalen ytterst lite då detta är en liten anläggning.

Andelen förnybar el bygger på uppgifter från de anläggningar som har klart störst energiförbrukning (Skeppsbrokajen 4 och residenset)

2.7 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem, Leverantörsuppgifter, Uppskattning (förklara på vilket sätt)

Inbördes fördelningen verksamhetsel, fastighetsel, värme och kyla har inte gått att ta fram. Dock finns en totalförbrukning. En grov uppskattning av fördelningen har gjorts.

3. Miljökrav i upphandling

3.1 Andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar och avrop

	Antal st		
	2020	2019	2018
Upphandlingar och avrop med miljökrav	25	18	26
Upphandlingar och avrop totalt	31	18	35
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	81 %	100 %	74 %

3.2 Antal upphandlingar över tröskelvärdet där energikrav enligt förordning (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader har ställts

0

Kommentar till redovisning av antal upphandlingar över tröskelvärdet

Om krav enligt förordningen om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader inte har ställts vid upphandlingar över tröskelvärdet, ange skälen för det (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

3.3 Har myndigheten ställt energikrav vid nytecknande av hyresavtal eller inköp av byggnader? (envalsfråga) Vid Nej, anges skälen för det (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Ja

Annat:

Under 2020 har det inte varit nytecknande av hyresavtal eller inköp av byggnader

3.4 Ekonomiskt värde av registrerade upphandlingar och avrop med miljökrav av det totala värdet av upphandlingar och avrop per år

	Värde kr		
	2020	2019	2018
Upphandlingar och avrop med miljökrav			7 333 104
Upphandlingar och avrop totalt			8 944 349
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	%	%	82 %

3.5a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Övrigt med kommentar:

Miljökravstänket finns alltid med i våra upphandlingar. Det är dock fortfarande ett svårt område där det skulle behövas mer stöd från Upphandlingsmyndigheten och kanske även Naturvårdsverket.

En tjänst som upphandlare inrättades vid myndigheten 1 okt 2018. Det medförde bland annat att en ny rutin och policy för upphandlingar togs fram där miljökrav tydligare lyftes fram. Sammantaget innebär det ett ökat fokus på upphandlingar - även ur miljösynpunkt

3.5b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

Dessvärre hade vi 2020 inget tillförlitligt system för att ta fram det ekonomiska värdet av registrerade upphandlingar och avrop. Ännu svårare har det varit att sortera ut de upphandlingar där miljökrav ställs.

Tidigare har ett manuellt system använts där varje person som gjort ett inköp registrerar detta i ett excelark. Resultatet kändes inte 2018 trovärdigt och övergavs därför 2019. Under 2020 har vi inte hittat något bra system.

3.6 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Uppskattning (förklara på vilket sätt)

Se text ovan

4. Frivilliga frågor

Frågor om policy

4.1 Har myndigheten internt styrande dokument för IT och miljö? (envalsfråga) Vid Ja, anges vilka områden som tas upp i dokumentet (flervalsfråga)

Ja

Energianvändning för IT, IT-användning för resfria möten, Miljöhänsyn vid anskaffning av IT

Frågor om IT-anskaffning

4.2 Andel IT-anskaffningar där miljökrav ställts av det totala antalet IT-anskaffningar per år (anges i procent och värde)

	2020	2019	2018
Andel (%)	100 %	100 %	100 %
Värde (Skr)	200 000 000 Skr	125 000 000 Skr	125 000 000 Skr

Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem, Leverantörsuppgifter

4.3 Vilken typ av miljöhänsyn har tagits vid IT-anskaffningar? (flervalsfråga)

Energiförbrukning, Farliga ämnen, Krav som motsvarar miljöcertifiering, Livslängd, Materialval, Återvinningsbarhet

Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem, Leverantörsuppgifter

Frågor om energianvändning

4.4 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt och per årsarbetskraft uppdelat på

	kWh			kWh/årsarbetskraft		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018
PC-arbetsplats						
Skrivare						
Serverar och Serverrum						

Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Uppskattning (förklara på vilket sätt)

Information om energiförbrukning vid normalanvändning av olika typer av PC:s har erhållits. Dock har länsstyrelsen Blekinge en stor mängd PC:s där uppgifter angående energiförbrukning saknas. Därför har det inte varit möjligt att ta fram en tillförlitlig total uppgift.

Frågor om resfria möten

4.5 Antal resfria/digitala möten totalt och per årsarbetskraft

	Antal			Antal/årsarbetskraft		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Resfria möten	153 867	6 800	56 196	1 193	58	493

Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem, Leverantörsuppgifter, Uppskattning (förklara på vilket sätt)

Eftersom det enligt IT inte går att bryta ut antal resfria/digitala möten per län på grund av att samtliga län har en och samma Skypemiljö avser siffran samtliga länsstyrelser A/V-konferenser under 2020 (möten med ljud och bild). Observera att siffrorna för antalet resfria möten per årsarbetare blir felaktig då antalet årsarbetare utgår från länsstyrelsen Blekinge.

Följande beräkning har gjorts för att få en uppskattad siffra för hela 2020 och alla länsstyrelser:

Siffran 14654 är för oktober 2020 (IT använder oktober månad som referensmånad).

14654 multiplicerat med 10,5 (borträknat semestertider mm) ger en uppskattad siffra för hela 2020 och alla länsstyrelser:

$14654 \times 10,5 = 153\,867$

Frågor om förklaring till resultatet

4.6a,b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Pandemin har radikalt förändrat samarbetsformerna i verksamheten under 2020 och är överlägset den största påverkansfaktorn avseende verksamhetens miljöbelastande effekter. IT har använts som möjliggörare för att driva verksamheten och genomföra uppdragen i tider med extremt omfattande distansarbete och extremt begränsat tjänsteresande. Digitala mötesplattformar har helt ersatt fysiska möten under stora delar av verksamhetsåret

-

Frågor om energi

4.7 Har myndigheten en strategi för sitt energieffektiviseringsarbete, innefattande nulägesanalys, mål samt handlingsplan med åtgärder, som utgör grunden för energieffektiviseringsarbetet? (envalsfråga)

Nej

4.8 Producerar myndigheten egen förnybar energi? (envalsfråga) Vid Ja, anges hur mycket i kWh samt typ av energi

Nej

4.9 Har myndigheten miljöklassade och/eller certifierade byggnader? (envalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Nej

Frågor om avrop

4.10 Har myndigheten vid avrop mot statliga ramavtal ställt egna miljökrav, där så har varit möjligt? (envalsfråga) Vid Ja, anges vilka ramavtal det gäller, antal avrop, omfattning i kronor samt vilka miljökrav som har ställts

Nej